

1

Fokus Fryslân

H1= FR H2= NL H3= FR H4= NL H5= FR H6= NL

Yntroduksje

Set de beroppen ûnder it goede rychje

turfgraver, kompjûterferkeaper, astronaut, frachtweinsjauffeur, weinmakker, petroaljeferkeaper, televyziejepresintator, trekskûteskipper, lantearnopstekker, telefoanmonteur

No

100 jier lyn

Opdrachten by Oan it Wurk!

Opdrachten by haadstik I

1. Hoefolle kij melkt boer Geart per kear? _____. En boer Kees? _____.

2. De kij fan boer Kees ite krachtoer en _____ en _____.

3. Wêrom struit boer Kees keunstmest? _____
_____.

4. Hoefolle pk is de iene trekker fan boer Kees? _____ pk.

Wat betsjut pk?

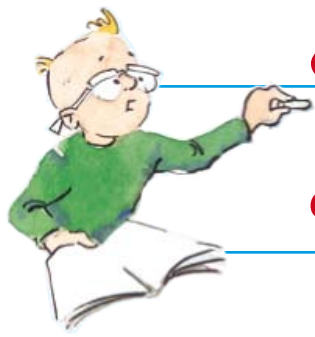
- per kear
- paardenkracht
- productiekracht

Dus pk moat yn it Frysk eins _____ wêze.
(Yn it Ingelsk is it horse power, dus _____).

5. Wêrom seeft boer Geart de molke? _____.

6. Wannear jout de ko mear molke, in wike nei it kealjen of in heal jier letter? _____.

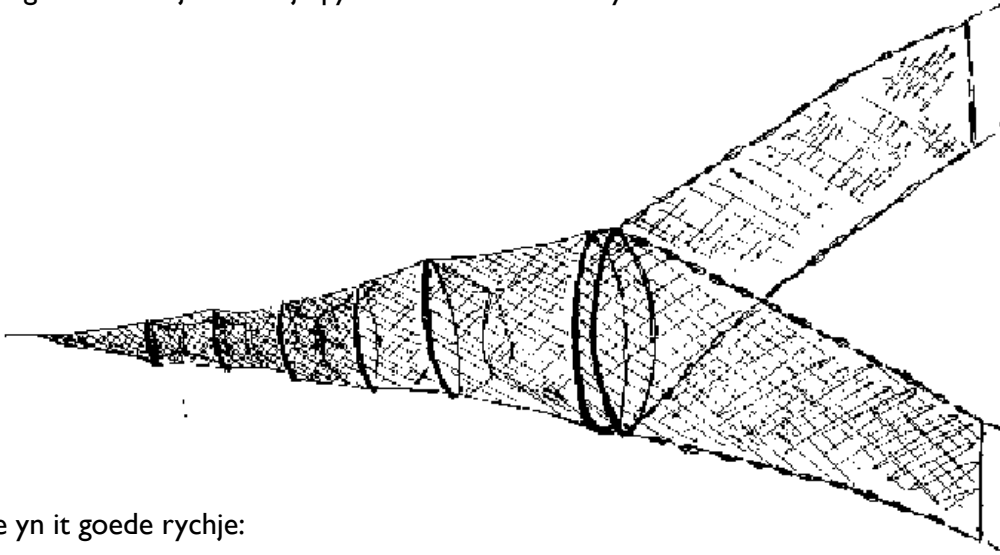
7. Yn in molkbus past 30 liter. Hoefolle molke stjoert boer Geart nei it fabryk as er seis busfol by de dyk set?
_____.

1

Fokus Fryslân

8. Tekening fûke. Tekenje mei trije pylken hoe't de fisk deryn swimt.

9. Set se yn it goede rychje:

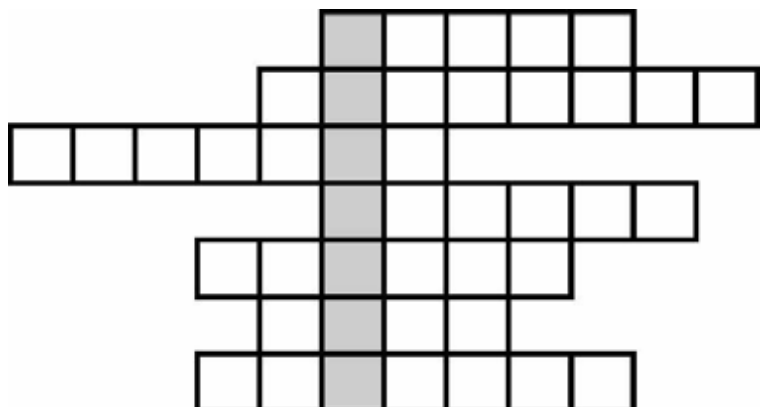
oesters, kabeljau, iel, moksels, kokkels, snoekbears.

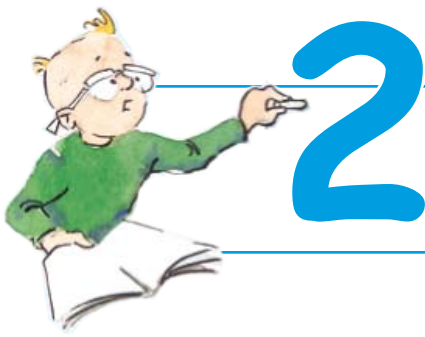
Skulpdieren

Fisken

10. Boerepuzzel: Fertale mar: Skriuw it Frysk yn de puzzel en do witst hokker boer bedoeld wurdt:

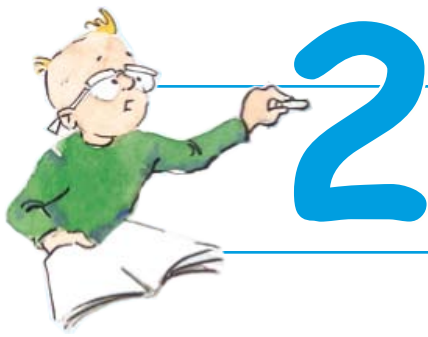
- bieten
- bouwhoek
- melkbus
- bakker
- ploeg
- gras
- aardappels

Fokus Fryslân

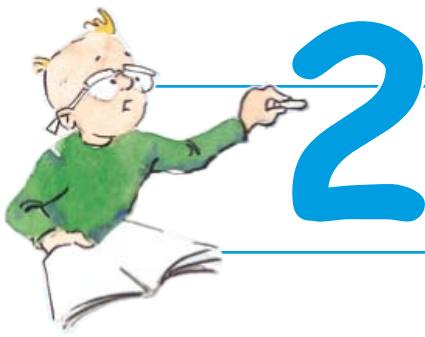
Fokus Fryslân

Opdrachten bij hoofdstuk 2

I. Plak de plaatjes bij de goede fabriek.

Meelfabriek

Zuivelfabriek

Fokus Fryslân

2. Wanneer moet de molenaar de molen kruien?

- Als de wind gaat liggen
- Als de wind gaat draaien
- Als het gaat regenen

3. Waarom moet de molensteen af en toe op de kop gelegd worden?

_____.

4. Noem drie dingen, die een molen kan doen: _____, _____, _____.

5. De vang van de molen is de opvangbak voor

- graan
- het kruitwiel
- de rem

6. Soms vindt de bakker een stukje steen in het meel. Hoe kan dat? _____.

7. Als de molenaar het over billen heeft, dan bedoelt hij _____.

8. Noem vier machines uit de meelfabriek.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

9. Waarom moet de kaas in de pekkel? Noem twee dingen.

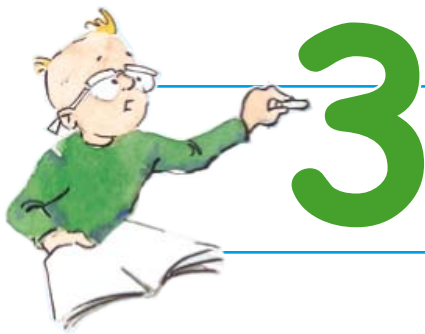
1. _____
2. _____

10. Wat voor kaas at Grote Pier? _____.

11. Wie had het voor het zeggen in Turkije in 1908? _____

12. Friesland had een beroemde school in Bolsward. Daar leerde je o.a. kaas maken. Die school was de _____ school.

Fokus Fryslân

Opdrachten by haadstik 3

1. Yn Warkum is de stichting: De Workumer Smid. Dêr meitsje se siersmeedwurk. Kinste trije dingen neame?

1. _____
2. _____
3. _____

2. Hoe hyt is it izer, as de smid it bewurket? _____

3. Trije kluskes: wa kin dy helpe? *Smid - timmerman - weinmakker*

1. in stikken tsjil fan de kroade _____
2. in izeren bân om in mêst _____
3. in nije bank foar yn it bûthús _____

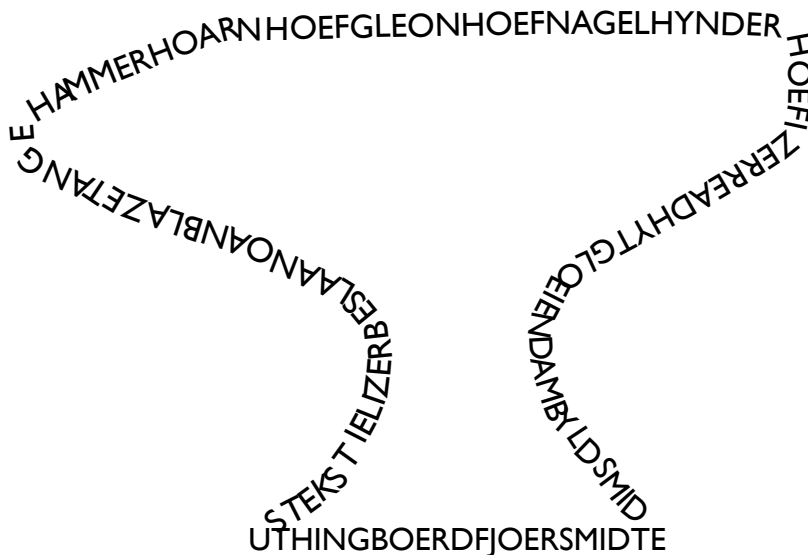
4. Folje yn: laskje of snijbrâne

By _____ setst twa stielplaten oaninoar.

By _____ makkest twa stielplaten fan ien plaat.

5. Wat binne hoefnagels? _____

6. Kleurje de wurden yn it ambyld en skriuw se op.

7. Wêrom is it wurk fan de skipstimmerman net maklik? Krús trije goede antwurden oan:

- It hout wurdt meastal net ferve
- It is tige hurd hout
- It is djoer hout
- Der binne in soad rûne foarmen
- Hy moat it hout lakke.

8. De BM'er is in Fryske sylboat, yn 1928 ûntwurpen troch kapper Hendrik Bulthuis. Nei watfoar Fryske mar is er neamd? _____

Fokus Fryslân

Opdrachten bij hoofdstuk 4

1. Wat is een zwaard aan een schip?

- het roer
- schild aan de zijkant
- versteviging van de bodem.

2. Wat vonden de kinderen vervelend aan het varen met turf? _____

3. Turf wordt gemaakt van grond. Welke?

- zand
- veen
- klei

4. Hoeveel zuivelfabrieken had Fryslân?

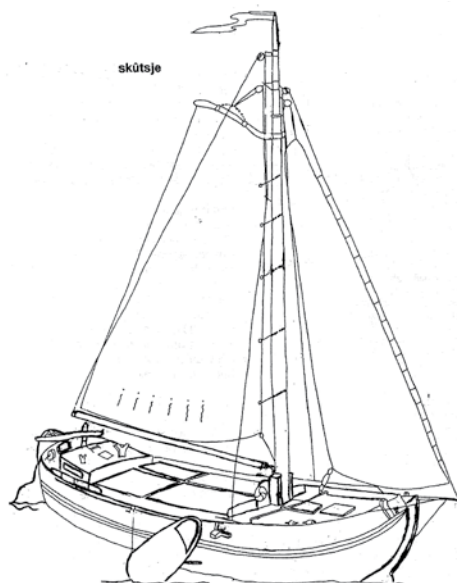
- 10
- 20
- 50
- 100

5. En hoeveel zijn er nu?

- 1
- 2
- 5
- 10

6. Zet de namen op de juiste plek bij het turfschip.

Mast, roef, roer, zwaard, giek, grootzeil, fok, bolder, wimpel.

Fokus Fryslân

7. Sommige mensen wilden vaak 'op de pof' kopen. Dat betekent:

- veel kopen
- kopen en niet dadelijk betalen
- zo goedkoop mogelijk kopen

8. De kruidenier van 100 jaar geleden verkocht alleen spul, dat vrij lang bewaard kon worden. Kun je uitleggen waarom? _____

9. Zet een cirkel om de producten uit de supermarkt, die ook door de winkelier van vroeger verkocht werden.

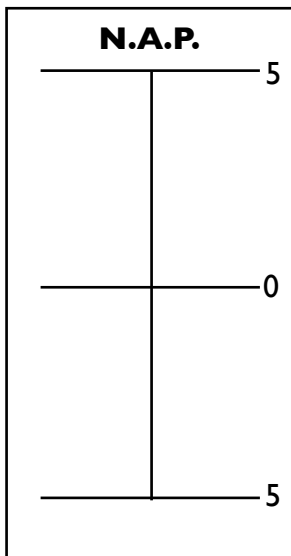

Fokus Fryslân

Opdrachten by haadstik 5

1. Wat leit leger, it westen fan Fryslân of it easten? _____.

2. Set de getallen op it goede plak derby: 4 m +NAP, 2 m -NAP, 3 m +NAP, ½ m -NAP.

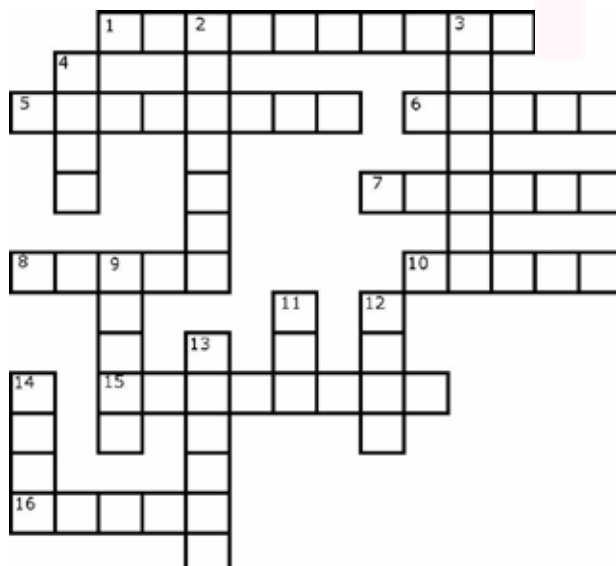
4. Folje yn: eb of floed. By _____ wie alles ûnder wetter en by _____ lei de hegere grûn droech.

5. Wannear falle de klaaidielsjes del? As it wetter streamt / As it wetter in draaikolk is / As it wetter stilstiet / As it wetter kâld is.

6. De muskusrôt heart net yn Europa thús. Hy is ynfierd út _____.

7. Skriuw trije dingen op dy't de muskusrôt yt. _____, _____ en _____.

8. Krúswurdpuzzel

Fokus Fryslân

Oerders

- 1 Dit past op 'e wetters
- 5 Planten út de sleat helje
- 6 Gruttere sleat
- 7 Gebou mei pomp om polder leech te meallen
- 8 Buis ûnder daam troch
- 10 Dyk oer wetter
- 15 Hjir kinne je sjen hoe heech it wetter stiet
- 16 Wetter tusken twa stikken lân

Omleech

- 2 It hekkelapparaat sit oan de ...
- 3 Grutte mar fan Nederlân
- 4 Lange, skerpe wetterplant
- 9 Hellet de brêgewachter it jild mei op
- 11 Nieuw Amsterdams Peil
- 12 Graaft de muskusrôt
- 13 Hoe heech it is
- 14 Lift foar boaten

slûs
iselmar
brêge
klomp
sleat
feart
hekkelje
reid
wetterskip
trekker
hichte
mjitpunt
nap
gemaal
dûker
gong

Fokus Fryslân

Opdrachten bij hoofdstuk 6

1. Weet jij welk beroep bij de beelden hoort? Schrijf het goede beroep onder het beeld.

2. Noem twee plaatsen met beroemd aardewerk.

1 _____

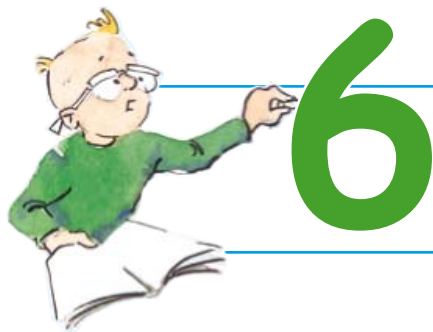
2 _____

3. Sommige schilderijen zijn figuratief, dan zie je direct voor je wat het is. Andere schilderijen zijn abstract, dan weet je niet meteen wat het schilderij voorstelt.

Hier zijn twee schilderijen. Zet erbij: abstract of figuratief.

Fokus Fryslân

4. Noem een paar dingen die gebruikt worden om kleurstof van te maken.

1. _____
2. _____
3. _____

5. Hoe heet een gebouw waar je heen gaat om mooie dingen of een tentoonstelling te bekijken? _____
_____.

6. Noem zoveel mogelijk soorten kunstenaars:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

7. Maak een (stand)beeld van het beroep van je vader of moeder. (Boetseren, tekenen, plakken, enz.)